

Sygn. akt IV Pa 4/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Rybniku IV Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : Sędzia Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek/spr/

Sędziowie: ./.

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2021r. w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. J.**

przeciwko(...)Spółce Akcyjnej w B.

o podwyższenie renty wyrównawczej

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 października 2019 r. sygn. akt V P 285/17

1. **oddala obie apelacje,**

2. **odstępuje od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanej za II instancję.**

Sędzia Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek

Sygn. akt IV Pa 4/20

UZASADNIENIE

Powód K. J. wniósł przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K. Zakład (...) pozew o zasądzenie 1.100 zł tytułem bieżącej renty wyrównawczej do dnia 10 - tego każdego miesiąca począwszy od 1.02.2014 r. (w miejsce renty wyrównawczej zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 czerwca 2009 roku, sygn. akt IX P 13/04 w kwocie po 167,61 zł); nadto zasądzenie: 3. 500 zł tytułem nagrody barbórkowej za rok 2013 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2013 roku; 3500 zł tytułem „14-tej pensji” za rok 2013 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2014 roku; 500 zł tytułem dofinansowania „wczasów pod gruszą” za rok 2013 wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 grudnia 2013 roku; 4000 zł tytułem nagrody barbórkowej za rok 2014 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2014

roku; 4000 zł tytułem „14-tej pensji” za rok 2014 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2015 roku; 4000 zł tytułem nagrody barbórkowej za rok 2015 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2015 roku; 4000 zł tytułem „14-tej pensji” za rok 2015 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2016 roku; 4000 zł tytułem nagrody barbórkowej za rok 2016 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 grudnia 2016 roku; po 500 zł tytułem dofinansowania „wczasów pod gruszą” za rok 2014, 2015 i 2016 wraz z ustawowymi odsetkami;

W uzasadnieniu powód wskazał, iż był zatrudniony u pozwanej, lecz w dniu 12 lutego 2001 roku uległ wypadkowi przy pracy, wskutek którego stał się niezdolny do pracy. Podniósł, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych od 1.02.2014 r. uznał powoda za częściowo niezdolnego do pracy i przyznał mu na tej podstawie rentę. Dodał, że z posiadanych przez niego informacji wynika, że pracownik porównawczy osiąga dochód 3.150 netto, a zatem wysokość renty wyrównawczej winna mu zostać podwyższona. Powód wskazał, że z opinii sądowno-lekarskich (z innych postępowań jakie toczył przed sądami) wynika, że jest osobą całkowicie niezdolną do pracy.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniosła zarzut powagi rzeczy osądzonej wskazując, że w prawomocnie zakończonych sprawie o sygn. VP 288/13 toczącej się przed tut. Sądem powód podnosił już roszczenia o nagrody z okazji dnia górnika i nagrody rocznej za 2013 r. oraz o dofinansowanie wypoczynku za 2013 r. Pozwana wskazała, iż od dnia wydania ww. wyroku nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające zmianę wysokości zasądzonej renty wyrównawczej. Powód nie wykazał, aby nie mógł podjąć zatrudnienia będąc jedynie częściowo niezdolny do pracy.

W związku z przejściem części majątku spółki (...) SA w K. wynikającym z podziału, stroną postępowania w sprawie stała się Spółka (...).

W piśmie z dnia 17.05.2017 r. powód wniósł o uwzględnienie przy wyliczeniu mu renty wyrównawczej wartości posiłków profilaktycznych, w piśmie z dnia 16.06.2017 r.

powód rozszerzył powództwo - żądając zasądzenia nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy, a w kolejnym piśmie z dnia 18.09.2017 r. wniósł o zasądzenie nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy.

Powód w piśmie z dnia 15.04.2019 r. zmodyfikował roszczenie żądając wypłaty renty bieżącej od 1.01.2019 r. w wysokości 2.146,44 zł.

W piśmie z dnia 7.06.2019 r. powód zażądał zasądzenia od pozwanej łącznie kwoty 142 715 zł, na którą składała się skapitalizowana renta wyrównawcza za okres 1.02.2014 r. do 30.06.2019 r.

Wyrokiem z dnia 11 października 2019r. Sąd Rejonowy w Rybniku w pkt.:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 44.862,31 zł netto tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1.02.2014r. do 31.12.2018r. z odsetkami ustawowymi (a od 1.01.2016r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) od poszczególnych rat renty;
2. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 8.040,52 zł netto tytułem nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 05.09.2018r.;
3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda od 1.01.2019r. tytułem bieżącej renty wyrównawczej kwotę 570 zł netto płatną do 11 każdego kolejnego miesiąca z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce dotychczas renty wyrównawczej w wysokości 167,61 zł wypłacanej na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach-Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z 4.06.2009r. sygn. akt IX P 13/04;
4. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
5. odstąpił od obciążania stron kosztami postępowania.

Sąd ustalił, że w dniu 12.02.2001 r. powód K. J. uległ w czasie pracy u poprzedniczki prawnej pozwanej wypadkowi (ustalenie wypadku - wyrok Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z 10.10.2002 r. sygn. IV P 427/01).

Wyrokiem z dnia 4.06.2009r. Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt IX P 13/04) zasądził na rzecz powoda K. J. od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w K. Oddział (...) w R. tytułem bieżącej renty wyrównawczej kwotę 167,61 zł netto miesięcznie począwszy od 1 lutego 2009 roku płatną do dnia 11 każdego kolejnego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat . W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, iż w sytuacji gdy wypadek przy pracy nie spowodował całkowitej niezdolności do pracy i poszkodowany ma ograniczoną zdolność zarobkowania, podstawę ustalenia renty wyrównawczej winna stanowić wysokość spodziewanego wynagrodzenia pomniejszona o wynagrodzenie, które pracownik może uzyskać wykorzystując tę ograniczoną zdolność do pracy, bez względu na sytuację na rynku pracy. W konsekwencji, renta wyrównawcza przyznana powodowi została obniżona o kwotę minimalnego wynagrodzenia netto. Jednocześnie, Sąd Okręgowy podkreślił, iż powód winien posiadać świadomość obowiązku podjęcia pracy od dnia 18 października 2005 roku,

tj. od dnia wydania wyroku ustalającego prawo powoda do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Od tej chwili powód winien podjąć działania w celu zmniejszenia powstałej w jego majątku szkody polegającej na niemożności kontynuowania pracy u pozwanej na dotychczasowych zasadach, a przez to niemożności osiągnięcia wynagrodzenia w dotychczasowej wysokości. Na skutek oddalenia apelacji pozwanej powyższy wyrok stał się prawomocny z dniem 27 listopada 2009 roku.

Decyzją z dnia 6.12.2010r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rybniku, znak (...) /25 odmówił powodowi prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy uznając brak niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Wyrokiem z dnia 5.02.2013r. Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił ww. decyzję w ten sposób, że przyznał powodowi prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 12.02.2001r. na okres od 1.09.2010 r. do 31.01.2014r. (pkt 1). W wyniku oddalenia apelacji powoda powyższy wyrok stał się prawomocny z dniem 18.02.2014r. Decyzją z dnia 25.02.2014 r. znak (...) ZUS O. w R. przyznał powodowi prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w wysokości 1.181, 77 zł.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeniem z dnia 9.12.2014 r. zaliczył powoda do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres do 31.12.2017 r. , z symbolami 10 N, 05 R.

Wyrokiem z dnia 2.02.2011 r. Sąd Rejonowy w Rybniku (sygn. VP 641/09) zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3813, 07 zł tytułem nagrody jubileuszowej za 35 lat pracy

Urzędy Pracy w R., J., Ż. oraz W. dysponują ofertami pracy dla osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności i częściowo niezdolnymi do pracy .

W piśmie z dnia 29.07.2016 r. powód wezwał pozwaną do wypłacenia mu od 1.02.2014 r. renty w wysokości 1100 zł, oraz świadczenie barbórkowe i 14-stą pensję za 2014 r. i 2015 r., a także dofinansowanie pomocy szkolnej dla syna A. i dofinansowanie „wczasów pod gruszą” za lata 2014-2016 po 500 zł.

Ugodą pozasądową z dnia 7.09.2016 r. pozwana zgodziła się zapłacić powodowi 424 zł tytułem jednorazowego dodatku na zakup pomocy naukowych dla dziecka powoda oraz 384 zł tytułem ekwiwalentu w związku ze zwrotem kosztów przejazdu urlopowego za lata 2014-2016.

W poszczególnych latach powód osiągał dochód z tytułu emerytur i rent krajowych w następujących wysokościach: 17794,08 – za rok 2014, 17146,08 zł – za rok 2015, 51.875,30 zł – za rok 2016, 29354,38 zł – za rok 2017.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wypłacił powodowi do 1.02. do 30.03. 2014 r. świadczenie wyrównawcze w wysokości 2299, 38 zł; od 1.04.2014 do 31.01.2015 r. świadczenie w wysokości 1181, 77 zł; od 1.02 do

30.04.2015 r. świadczenie wyrównawcze -3. 496,45 zł; od 1.05.2015 r. do 28.02.2016 r. -1203, 34 zł; od 1 do 31.03.2016 -1503, 47 zł; od 1.04. do 31.05.2016 r. -1206, 47 zł; od 1.02.2014 r. do 31.05.2016 r. wyrównanie -24122, 27 zł; od 1.07.2016 do 28.02.2017 r. -2013, 43 zł; od 1.03. 2017 do 28.02.2018 r. -2022, 96 zł; od 1.03.2018 r. do 28.02.2019 r.- 2082, 36 zł.

W okresie od lutego 2018 roku do grudnia 2018 roku powód otrzymał od pozwanej rentę wyrównawczą w łącznej kwocie 9888,99 zł netto.

Pracownikami porównywalnymi dla powoda byli J. M./P. S., E. K., E. W./ J. B..

Powód uprawniony byłby do otrzymania od pozwanej nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy 4.09.2018 r. w wysokości 9805, 52 zł brutto (8040, 52 zł netto).

Skapitalizowana renta wyrównawcza za okres 1.02.2014 r. do 31.12.2018 r. należna powodowi wyniosła 44.862, 31 zł, a bieżąca renta wyrównawcza od 1.01.2019 r. wynosi 570 zł. W poszczególnych miesiącach zdarzało się, że wypłacana przez pozwanego kwota renty wyrównawczej była wyższa niż należna.

Minimalne wynagrodzenie miesięczne brutto wynosiło (zgodnie z Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów):

1680 zł w 2014 r.

1750 zł w 2015 r.

1850 zł w 2016 r.

2000 zł w 2017 r.

2100 zł w 2018 r.

2250 zł w 2019 r.

Powód cierpi na stan po urazie przeciążeniowym kręgosłupa w mechanizmie skrętnym w pracy, przewlekły zespół bólowy odcinka szyjnego, piersiowego i lędźwiowo- krzyżowego na tle wielopoziomowych zmian zwyrodnieniowo – dyskopatycznych oraz na chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych ze znacznie ograniczeniem funkcji ruchowej. W momencie wypadku występowały u powoda zmiany o charakterze dyskopatii z uciskiem na korzeń rdzeniowy w odcinku lędźwiowym, a w szyjnym bez ucisku na korzenie rdzeniowe. Podczas wykonywania w kolejnych latach badań stwierdzano dalszy rozwój zmian dyskopatycznych i zwyrodnieniowych związanych z procesem starzenia się. Powód od 1.12.2013 r. jest częściowo niezdolny do pracy w następstwie wypadku przy pracy z dnia 12.02.2001 r., a obecny stan kliniczny powoda nie wynika tylko z urazu przeciążeniowego kręgosłupa, bowiem jest następstwem także innych schorzeń samoistnych nie związanych z wypadkiem.

Zdaniem Sądu powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do kwestii zasadności żądania przez powoda wyrównania należnej mu od pozwanej renty wyrównawczej za okres od lutego 2014 r. , a także zasądzenia na jego rzecz kwot wynikających ze świadczeń dodatkowych jakie pobrali porównywalni do niego pracownicy pozwanej, w tym również nagród jubileuszowych.

Zgodnie z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu (§ 1). Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy

zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§ 2).

Na podstawie art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (§ 1). W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (§ 2).

Ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazuje, iż podstawę ustalenia wysokości renty wyrównawczej, jeżeli wypadek przy pracy nie spowodował całkowitej niezdolności do pracy, a jedynie ograniczenie możliwości zarobkowych pracownika, stanowi wysokość spodziewanego wynagrodzenia, pomniejszonego o wynagrodzenie, które pracownik może uzyskać wykorzystując ograniczoną zdolność do pracy, bez względu na aktualną sytuację na rynku pracy.

Jak stanowi przepis art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty, chociażby wysokość renty i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym lub w umowie.

W procesach o zmianę wysokości renty wyrównawczej zachodzi związek prawomocnym wyrokiem przyznającym tę rentę w zakresie zasady odpowiedzialności dłużnika i stopnia tej odpowiedzialności, w tym przyczynienia się poszkodowanego do szkody, w określonym tym wyrokiem rozmiarze.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie doszło do zmiany stosunków, która uzasadniałaby podwyższenie wysokości renty wyrównawczej zasądzonej już na rzecz powoda, poprzez jej wyrównanie za okres od lutego 2014 r.. Przy czym z uwagi na stwierdzoną u powoda jedynie częściową niezdolność do pracy spowodowaną przedmiotowym wypadkiem przy pracy koniecznym było uwzględnienie przy wyliczeniu wysokości uzyskiwanego przez powoda w tym okresie przychodu również hipotetycznego 1/2 minimalnego wynagrodzenia za pracę w kwocie netto. Nietrafnym jest stanowisko powoda, że nie powinien mieć doliczanej do swojego przychodu ww. kwoty, bo ma orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy. Stwierdzona w innych postępowaniach powoda całkowita niezdolność do pracy dotyczyła innych świadczeń i inne były kryteria jej ustalania, a ponadto nie pozostaje to w sprzeczności z ustaleniami Sądu w niniejszej sprawie, bowiem jak wskazał biegły Z. P. aktualny stan zdrowia powoda może uzasadniać taką ocenę ale ta całkowita niezdolność do pracy wynika z ogólnego stanu zdrowia (wszystkich schorzeń powoda), a nie ma związku tylko z wypadkiem przy pracy. Jedynie tylko tego rodzaju konstatacja uzasadniałaby słuszność stanowiska powoda w tym zakresie. Powód -mimo ciężącego na nim obowiązku dowodowego- nie wykazał w toku postępowania takiego związku, tj. nie przedstawił żadnego skutecznego dowodu, dla wykazania, że jego stan zdrowia pogorszył się w związku z następstwami wypadku przy pracy i nie podważył skutecznie opinii ww. biegłego w tym zakresie. Co prawda Sąd po wniesionych przez powoda zastrzeżeniach do opinii tego biegłego dopuścił dowód z opinii drugiego biegłego z zakresu ortopedii, ale nie uczynił tego dlatego, że oceniał opinię negatywnie, ale z powodu tego aby nie narazić się na zarzut i znaleźć potwierdzenie wniosków w kolejnej opinii. Powód ze stworzonej możliwości jednak nie skorzystał, kilkukrotnie odmawiając poddaniu się badaniu przez biegłego, czym w ocenie Sądu de facto przyznał rację wnioskowi sformułowanemu przez biegłego P.. Powód powinien zatem w przedmiotowym okresie czynić starania o podjęcie pracy w ramach ograniczonych zdolności zarobkowych.

Dla wysokości przychodu uzyskiwanego przez porównywalnych pracowników bez znaczenia pozostaje wartość przyznanych im posiłków profilaktycznych, których nie otrzymał powód oraz uprawnienie powoda do otrzymania świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych związanych z wypoczynkiem.

Na podstawie przepisu art. 232 zd. pierwsze k.p. pracodawca jest obowiązany zapewnić pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnie, odpowiednie posiłki i napoje, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. z 1996 r., Nr 60 poz. 279) posiłki i napoje wydawane są pracownikom w dniach wykonywania prac uzasadniających ich wydawanie (§ 6 ust. 1), a pracownikom nie przysługują za nie ekwiwalent pieniężny (§ 8).

Jeżeli zatem powód nie wykonywał w rzeczywistości pracy, podczas której należą się posiłki i napoje profilaktyczne, nie jest uprawniony do ich otrzymania bądź wypłaty ekwiwalentu.

Co do uprawnień powoda do świadczeń z ZFŚS, Sąd Rejonowy podzielił stanowisko wyrażone w piśmie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lutego 2011 r., znak SPS-023-20599/11, iż świadczenia socjalne nie mają charakteru roszczenia i należności, gdyż są zależne jedynie od potrzeb, sytuacji socjalnej osoby uprawnionej, wielkości środków funduszu przeznaczonych na dany rodzaj świadczeń, a także spełniania formalnych kryteriów przy ubieganiu się o świadczenia socjalne. Tym samym, przyjęć należy stanowisko pozwanej, iż świadczenia te nie są wypłacane automatycznie, lecz na wniosek uprawnionego i po udokumentowaniu spełniania określonych przesłanek. Jednakże, powód nie wykazywał aby zwrócił się do pozwanej o wypłatę tych świadczeń w odpowiedniej formie (w tym, aby złożył oświadczenie o dochodach rodziny), a także, aby spełnił przesłanki do ich otrzymania. Powód jako rencista jest ewentualnie uprawniony do otrzymania świadczeń z ZFŚS przysługujących emerytom i rencistom, które stanowią świadczenia odmienne od dofinansowania „wczasów pod gruszą” przysługującego jedynie pracownikom.

Powód uprawniony byłby do otrzymania od pozwanej nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy 4.09.2018 r. w wysokości 9805, 52 zł brutto (8040, 52 zł netto). Z kolei skapitalizowana renta wyrównawcza za okres 1.02.2014 r. do 31.12.2018 r. należna powodowi wynosi 44.862, 31 zł, a bieżąca renta wyrównawcza od 1.01.2019 r. wynosi 570 zł. Strona pozwana na zawarcie ugody na powyższe kwoty wyraziła gotowość w piśmie z dnia 30.09.2019 r. Odsetki od zasądzonych kwot ustalono zgodnie z art. 481 § 1 kc w zw. z art. 300 kp, mając na uwadze, iż raty renty wyrównawczej miały określony w miesiącu dzień wymagalności (11-ty) a inne świadczenia również konkretne daty. Z kolei w przypadku nagrody jubileuszowej datą w której powinna być kwota tej nagrody wypłacona był dzień 4.09.2018 r.

Zasadny okazał się zarzut strony pozwanej powagi rzeczy osądzonej w zakresie roszczenia o nagrodę z tytułu dnia górnik i nagrody rocznej za 2013 r., nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy oraz o dofinansowanie wypoczynku za 2013 r. Powyższe roszczenia były już bowiem przedmiotem rozpoznania przez tut. Sąd w prawomocnie zakończonych sprawie o sygn. VP 288/13. Niezasadnym również okazały się kwoty skapitalizowanej renty wyrównawczej oraz renty bieżącej ponad ww. ustalone kwoty.

Mając na uwadze okoliczności sprawy Sąd Rejonowy uznał- na podstawie art. 102 kpc - za zasadne odstąpienie od obciążania stron kosztami postępowania.

Apelację od wyroku złożyły obie strony.

Powód zarzucił naruszenie szeregu przepisów postępowania cywilnego, polegających na pominięciu wyjaśnienia i ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności, w szczególności pominięcie całości materiału dowodowego w postaci opinii lekarskich, wyroków sądów, a także postawienie biegłemu nieodpowiedniego pytania, co do daty niezdolności do pracy.

W szczególności zarzucił, że Sąd I instancji błędnie uznał, że rentę wyrównawczą należy pomniejszyć o połowę minimalnego wynagrodzenia. Zarzucił nadto niezgodne postępowanie wobec prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 06 kwietnia 2018r., co do ustalenia renty wypadkowej, co bezwzględnie wiąże Sąd Rejonowy.

Wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie na jego rzecz renty wyrównawczej wyliczonej wyłącznie w wysokości różnicy między zarobkami jakie powód mógłby osiągnąć, gdyby nie uległ wypadkowi, a sumą otrzymywanej przez niego renty inwalidzkiej wypłacanej przez ZUS bez pomniejszenia o połowę płacy minimalnej.

Nadto orzeczenie całkowitej niezdolności do pracy zgodnie z przedstawionym materiałem dowodowym. Powód podniósł jednocześnie, że jest skłonny przyjąć wyliczenia pozwanej, aby nie przedłużać postępowania.

Pozwana w apelacji zarzuciła nieprawidłowe wyliczenie rat wynikające z błędu matematycznego.

Nadto zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art.233 par.1 kpc w związku z art.481 par.1 kc w zw. z art.300 kp poprzez nie rozważenie zebranego w

sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny i dowolną ocenę dowodów w następstwie przyjęcia, że suma kwot, od których powodowi przysługują od pozwanej odsetki ustawowe za opóźnienie jest wyższa od kwoty zasądzonej od pozwanej na rzecz powoda tytułem należności głównej.

Wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, zwolnienie pozwanej od kosztów procesu wywołanych wniesieniem apelacji i zasądzenie od powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacje są bezzasadne i podlegają oddaleniu.

Sąd I instancji przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe, trafnie ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, prawidłowo zastosował obowiązujące przepisy prawa materialnego i procesowego, a wydanemu wyrokowi trudno odmówić słuszności. Ponieważ obie apelacje dotyczyły wysokości zasądzonych rat renty wyrównawczej, a Sąd I instancji oparł wyrok na wyliczeniach pozwanej, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego ds. rent wyrównawczych.

Powód, co do zasady nie kwestionował wyliczeń rachunkowych, natomiast sporny pozostawał fakt istnienia całkowitej niezdolności do pracy u powoda i kwestie odliczenia 1/2 minimalnego wynagrodzenia.

W świetle wyliczeń biegłego S. K. należy uznać, że wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy, natomiast drobne korekty matematyczne są bez znaczenia wobec faktu, że pozwana, która je podnosiła wykonywała w całości nieprawomocny wyrok w grudniu 2019r. Apelacja powoda jest dalej idąca

W ocenie Sądu Okręgowego bezzasadnym jest zarzut naruszenia art.233 par.1 kpc, zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Sąd Rejonowy ocenił materiał dowodowy w granicach zakreślonych przepisem art.233 par.1 kpc. Reguła wyrażona w tym przepisie jest nierozdzielnie związana z zasadą swobodnej oceny dowodów.

Ramy swobodnej oceny dowodów (art.233 par.1 kpc) wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (vide: wyrok SN z 10.06.1999r., sygn. akt II UKN 685/98). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena tych dowodów może być skutecznie podważona (vide: wyrok S.N. z dnia 27.09.2002r., sygn. akt II CKN 817/00, LEX nr 56906). Skuteczne zarzucenie naruszenia przepisu art.233 pr.1 kpc wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Jedynie to może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (vide: wyrok S.N. z 06.11.1998r. sygn. akt III CKN 4/98, LEX Polonica nr 2111041).

Sąd Okręgowy uznał, że dalsze argumenty podnoszone przez powoda są bezzasadne. Sąd Okręgowy całkowicie podziela stanowisko Sądu I instancji, że z uwagi na stwierdzoną u powoda jedynie częściową niezdolnością do pracy spowodowaną wypadkiem przy pracy koniecznym było uwzględnienie przy wyliczeniu wysokości uzyskiwanego przez powoda przychodu, również hipotetycznego minimalnego wynagrodzenia w wysokości 1/2.

Renta wyrównawcza z tytułu częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej ma rekompensować faktyczną utratę możliwości zarobkowych. Obowiązuje tu podstawowa zasada odpowiedzialności odszkodowawczej, określająca szkodę majątkową jako różnicę między obecnym stanem a tym, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie sprawcze. Odszkodowanie nie może przewyższyć wysokości szkody i jest ekwiwalentem rzeczywistej straty majątkowej ustalonej metodą różnicy (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 21.05.2009r. V CSK 432/08, LEX nr 619673 i powołane tam orzecznictwo). Podstawą obliczenia renty wyrównującej szkodę powinno być zatem ustalenie faktycznych możliwości podjęcia przez poszkodowanego działalności zarobkowej.

Z ugruntowanego orzecznictwa sądowego m.in. por. wyrok S.A. w Katowicach z dnia 10.10.2018r. III APa 3/18 wynika, że w sytuacji, gdy hipotetycznie pracownik ma tylko ograniczoną zdolność zarobkowania, winno uwzględniać faktyczne możliwości podjęcia przez niego pracy. Przy ocenie tej zdolności należy ustalić zarobki, jakie poszkodowany osiągnąłby przypuszczalnie, gdyby nie uległ wypadkowi a następnie trzeba to zestawić z zarobkami, jaki poszkodowany może osiągnąć. Ocena tych kwestii wymaga uwzględnienia, że z jednej strony poszkodowany obowiązany jest do wykorzystania uszczuplonej zdolności do pracy i nie może uchylać się od podejmowania oferowanego mu zatrudnienia. Powinien dostosować się do zmienionych warunków, podjąć także pracę niżej kwalifikowaną i poszukiwać jej wykorzystując dostępne instrumenty rynku pracy, wspierające zatrudnienie. Brak aktywnego poszukiwania pracy może być oceniony jako przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody (art.362 k.c) i prowadzić do obniżenia renty. Podstawą ustalenia renty powinna być także realna sytuacja na rynku pracy, a więc faktyczne możliwości znalezienia zatrudnienia przez poszkodowanego z ograniczoną zdolnością do pracy, o ile oczywiście poszukuje on pracy. Jeżeli możliwości te są minimalne, to sama teoretyczna tylko fizyczna zdolność podjęcia pracy w znacząco ograniczonym zakresie nie powinna być przeszkodą zasądzenia pełnej renty w wysokości utraconych zarobków. Z drugiej strony, jeżeli poszkodowany, który zachował częściową zdolność do pracy, nie wykorzystuje zachowanej zdolności do pracy, odpowiedzialność zobowiązanego do renty na podstawie art.444 par.2 kc nie może obejmować całości utraconych zarobków.

Wbrew twierdzeniom powoda nie jest on całkowicie niezdolną do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 12.02.2001r., a jedynie częściowo. Analiza dowodów pod kątem faktycznej możliwości podjęcia zatrudnienia w ramach istniejących możliwości zarobkowych jest bez znaczenia, ponieważ jak wynika z treści apelacji powód nie przyjmuje do wiadomości faktu, że jest jedynie częściowo niezdolny do pracy z powodu wypadku, natomiast aktualny stan zdrowia jest spowodowany innymi dolegliwościami za które pozwana nie odpowiada.

Powód powołuje się na badania, które były podstawą wcześniej wydanych prawomocnych wyroków, natomiast nie przedstawia skutecznie takich dowodów, które potwierdzałyby pogorszenie stanu zdrowia w związku z następstwem wypadku przy pracy.

Z tych powodów Sąd Okręgowy oddalił obie apelacje jako bezzasadne po myśli art.385 kpc. i na mocy art. 102 kpc odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego za II instancję.

Sędzia Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek